අමද්‍යපාන සමාගම් ප්‍රාරම්භ කර්තෘවූ

කොග්ගල පී. ඒ. ද සිල්වා

නමැති

මා විසින් සංගෘහිත

මගේ කල්පනා.

ගාල්ලේ

ලංකාලෝක යන්ත්‍රයෙහි මුද්‍රිතයි.

1914

දැනුම්දීමයි.

මහත්වරුනි!

දැනට අපේ මෙලොව පරලොව දෙකේ නිදහසය ලබාදීමට ලෑස්තිව ඉන්නාවූ බොහෝ දෙනෙක් කියන අවවාද සහ පෙන්වන ආදර්ශ ආදියත් මගේ සිතට නොවැටහී තිබේ. එමනිසා මාසිත්හි ඒගැණ පවතින කල්පනා මෙසේ ප්‍රකාශකළෙමි. මෙහි ඇති භාෂා රීතිය හෝ ව්‍යාකරණ, පාලි, සංස්කෘත, ආදීය ගැන නොසලකා බහුතෝරණ ළමයින්ගේ බස් දෙමව්පියෝ තේරුම් ගන්නාක්මෙන් මගේ කල්පනාව පමණක් තේරුම් ගන්නා ලෙස ඉල්ලා සිටිමි.

මේගැන පණ්ඩිත මහතුන්ගේ වාද විවාදදීයක් හෝ දොෂාරෝපනයක් නොව ලෝකානුකම්පා ඇති ඒ උතුමන්ගේ ප්‍රයෝජනවත් තවයුතු සහිත කරුනු වලින් ලෝකයාට වැඩක්ම වෙවයි ප්‍රාර්ථනාකරමි.

මට,—

පී. ඒ. ද සිල්වා.

1914 ක්‍රිවු සැප්තැම්බර් මස 1
කොසගලදීය.

මගේ කල්පනා.

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස.

1. නිර්වාණය.

සිම්භර බණකියන තැන්වලදී නිර්වාණය ගැණ යමක් ඇසුවාම බෞද්ධයාට නිර්වාණය කියන්ට එපාකර තිබෙනවාය කියනවා. ඒ කියමන මගේ සිතට වැටහෙන්නේනැත, මක්නිසාද බෞද්ධයාට කලින්කල ජාතියෙන් ජාතියේවත් පිකපිකවත් නොකිව්වොත් කවදාවත් ඔහුට නිර්වාණයක් ලැබෙන්නේනැත. ඉතින් ඒ මිනිසා නිර්වාණෙන් පට පිටිහෙයි. බෞද්ධයාට නිර්වාණේ කියන්ට එපායයි කියමණ බුදුරජානන්වහන්සේ බෞද්ධයාඑක්ක තරහක් තිබුනාවගෙයි. නමුත් එසේ තරහකුත් බුදුන්කෙරේ නැත. බෞද්ධයාට නිර්වාණේගැන කීවාම එය තේරුම්ගන්ට බැරි උනොත් එයින් ඇතිපාඩුව ඒ මිනිසාට නිර්වාණය නොලැබෙන එකපමණයි. ඒ මිනිසාට නිර්වාණේ කිව්වත් නැහැ. නොකිව්වත් නැහැ. එව්ට ඔහුත අමුතු අලාබයක්ද නැහැ. නමුත් මේවාගේ සියගුණයක්, වැරදි කාරණයක් මට හැඟෙනවා, මේ නිර්වාණය සභාවට කියාලා හරියට තේරුම්කරදෙන්ට බැරිකෙනෙක් කිවොත් අභාවූලුදවිය මුලාවෙනවා සහ තී ඇත්තාටත් වැරදී සිදුවෙන්ට පුලුවනි. මෙ ඇත්තන්ට නිර්වාණය කියාදෙන්ම බැරි බව නොකියා අපිසේරව බෞද්ධයෝකරලා අපේ හාමුදුරුවරු පණ්ඩිතයෝවෙලා ඉන්නවා ධර්මය වැඩිවශයෙන් කියාදෙන්ටයුතු බෞද්ධයින්ට තමයි. නුවන ඇති අයට කියානුදුන්නත් කාරණයක් නැහැ.

—0—

2. අභිධර්මය.

අපේ හාමුදුරුවරු බණකියනකොට අභිධර්මයට පමණක් උතුම් ධර්මයයි කියනවා. එයින් අපට දැනෙනනේ අනිත් ධර්ම සොඬ්ඩස නරක ධර්ම වගෙයි. බුදුරජානන්වහන්සේ යම් ධර්මයක් දේශනා කලානම් එවා ඊයේල්ලම එකාකාර උතුම් ධර්මයෝය කිය දෙන්නා කලානම් එවා [illegible] බුදුහාමුදුරුවෝ බණකීවේ මිනිසුන්ට ... නාගසේන, නැවද

සිත්ගේ චරිතේ හැටි බලාලා ඒ මිනිසුන්ට තේරුම්ගන්ට පුළුවන් අන්දමටයි, එසේ දෙවියන්ගේ භාෂාවෙන් දෙවියන්ට දෙශනා කලා, අපේ භාෂාවෙන් අපට දෙශනාකලා, ඒ දෙවියන්ගේ භාෂාවෙන් අපට දෙශනා නොකලේ අපට තේරුම්ගන්ට බැරි නිසයි. ඉතින් බුදුන්ට යම් දෙයක් තේරුම්කරදෙන්ට අමාරුවක් තිබුනානම් ඊට පහසුවෙන් අපේ සංඝයා වහන්සේලාව එයතේරුම්කරදෙන්ට පුලුවන්දකිනා මට දැනෙනක්නේනැහැ.

—0—

3. විනේ

විනේ බණ ශිෂ්‍යන්ට නරකලු. විනේනම් කිසිකෙනෙකුන්ට නරකයි. බණනම් හැමෝටම හොඳයි. විනේ කියන්නේ වරදිනකොට කොඩිවිනත් නිසාය.

—0—

4. පිළිම සහ ධාතු.

ගෘහස්ථ අය සහ සංඝයාවහන්සේලා පිළිම වහන්සේ නමක් ගමක් ගෙයක් කඩයක් පාසා අරගෙණගොස් ශතයකෙදක සම්මාදම්කරගෙණයාම බොහෝ සෙසින් කෙරිගනයන සිරිතක් වෙලා තිබෙනවා. ඒ සිරිතේ තිබෙන නින්දිතකම ගැණ මගේ සිතේ තිබෙන ප්‍රමාණය ක්පිත් කියන්ට බැරුවාට කනගාටුවෙමි. මීට වඩා සියක්ගුණයක් හොඳ කාරණයක්නම් තමුන්ගේ පියෙකුගේ රූපයක් සාදවාගෙණ සම්මාදමකර ඇවිදීමයි, එහෙම කියන්නේ මන්ද පියා අපට මෙලොව ජීවිකාවට වැඩකර දීපු කෙනෙකි. අපේ බුදු පියා මෙලොව පරලොව දෙකේම නිදහසටත් සදාකාලික සැපත ලබාදීමටත් වැඩකරපු කෙනෙක් නිසා අපේ පියාට වඩා සියගුණයකින් සලකන්ට වටින කෙනෙකි. එවැනි උතුම් කෙනෙකුගේ රූපය අරගෙණ ගමක් ගෙයක් පාසා ඇවිදිනවාට වඩා තමුන්ගේ පියාගේ රූපය අරගෙණ සම්මාදම්කර ඇවිදීම හොඳයි. පියාගේ රූපය අරගෙණ සම්මාදම්කර ඇවිදින කොට පියාට හිතෑති තවත් ලමයෙක් මේ සම්මාදම දුටුකොත් හෝ දැනගත්තොත් සම්මාදම්කරුට කුමක්කරයිද? කුමක්කරන්ට සිතේද? පියාගැණ එතරම් වේදනා සිතෙනකල ඊට වඩා සියක් ගුණ ඇති බුදුපියාණන් රූපය සාදනත සම්මාදම් කරණවානම් බුබාකමේ ඉන්න සියලු දෙනාට කොපමණ කනගාටුවක් ඇද්ද.

එය බුදුහාමුදුරුවන්ට කරණ බලවත් අපහාසයකි මෙසින් මුදල් සපයන අය මේවා කියනවාට සතුටුවෙන් නේනැහැ.

තවද බුදුහාමුදුරුවෝ අපට කරපු උපකාරවලට ප්‍රතිඋපකාර වෙනුවෙන් උන්වහන්සේගේ ධාතුපිකාවවත් නිදහසයක් නැතිව ධාතු කුඩුවක දමාගෙන උන්වහන්සේගේ නම කිය කියා ගෙයක් පාසා ශතයහමාර හිඟමන් ලබාගැණීමෙන් නින්දාකරත්. දැන්කාලේ උදව්කරපු ඇත්තන්ට ලැබෙන්නේ අදව්වනමයි, දෙවියන්වහන්සේලාට මේවා නොපෙනෙන්නේ උන්වහන්සේලාත් අත්ලස් ගැණීමෙන් හොපිට්ට හැරිලා වෙන්ට ඇති. අවිචාරවයන්ට වැරදිකරපු අය තවදෙයක් කලාත් යන්නේ එම අවීචියටම බව ඔහු දන්නවා ඒ නිසා භය නැතිව වැරදි දේම තවතව කරණවා. මේ අතරේ අපි නිවන් දක්වන්ට දෙශණාකරණ කාණ්ඩයකුත් ඉන්නවා. අපේ නිවන්දකිම කොහොම වෙතත් උන්දලාගේ බඩවඩානතා නවා: ඒ ගොල්ල කරණ ඒවායේ ගනන් මිම්නැහැ.

—0—

5. පන්සිල්.

පංච සීලේ විතර ලොකු ලොකු සීලයක් නැහැ. දැන්කාලේ ඒක රකින උදවිය බොහොම හිඟයි. රකින්න අමාරුයි, එයි අමාරුකම නිසා අපේ උපාසමයෝ ඒ පහට තව ඩුකක්දලා මේ අෂ්ටාංග සීලය සැටපැයක් රකපල්ලායයි නියමකෙලේය. එය නැමතිව අලසකෙනෙකුවත් ඒ හැටපැය රකින්න පුලුවනි. මෙලොව වශයෙන් කෙනෙකුට වැරදීවෙන දෙයක් කෙලත් පරලොවටත් නරකයි. ඉහතකී පහෙන්ම අතුන්ට වැරදි තිබෙනවා. අනිත් තුනෙන් වැරැද්දක් නැහැ ඒ තුන ඇතුලත්කලේ මේ හැටපැයවත් සිල නොබිඳෙන්ටයි. දැන් අපි පන්සිල් සමාදන්වෙලා නැටුම් බලන්ට ගියොත් පන්සිල් නැතිවෙන්ට පුලුවනි, ඉතින් ඒ හැටපැයට නැටුම නොබලා ඉන්න පුලුවනි, හැමදාම නැටුම් නොබලා ඉන්ට පුලුවන්ද? පංචසීලයට තමන් සිල්පද තුනක්ද තිබෙන්නේ පංචසීලේ හැටපැයට නොකැඩී පවත්වා ගැණීමට බව හොඳකාර තේරෙයි. දැන්කාලේ හරියටම මේ පංචසීලය රකින්ට පුලුවන් කෙනෙක් ඉන්නවා නම් ඒ ඇත්තාට ඔක්කොදේකක්කරන්න පුලුවනි. ඒක කරන්න පුලුවන් වැඩිදෙනෙක් ඇත

මිනිස්සු සීලාචාර කිරීමයි. (ඒකතමයි බුදුන්ගේ ආගම) ඒකට හොඳ මේ සංඝයා වහන්සේලා මිනිස්සු හත්අටසීයේ එකතු කරගෙන රුපියල් තුන්හාරසීයේ වියදම්කරගෙන පොතකුත් අච්චුගස්වා ගෙන තමුන්ගේ පින්තූරෙත් එහි ගස්සවා ගෙන පලමුවෙනි කලාසියේ වැඩකරනවා. විස එහෙම තැනකදී අසීලාචාර මිනිහෙක් සීලාචාරකරපු ආරංචියක් දැනගත්ත නැහැ. එහෙ නොකරන්නේ ලාභයක් නැති නිසා වෙන්ට ඇති.

—0—

9. වෙසක්.

අපේ පරණ තිබුන වැඩ හුඟක්ම දැන් නැතිවෙලා තිබෙනවා. ඒ මොනවාද කීවොත් අපට වෙසක් උත්සයක් ආදී තිබුනා ඒක නැතිවෙලා දැන් ඔල්කොට් උත්සාහන්සේගේ අලුත් වෙසක් වෙලා තිබෙනවා. අවුරුදු 5 හෙන් ලමයි පොකෝල් යව න්වය කියා නකතෙයේ අපට නියෝගයක් තිබුනා ඒක දැන ජපන් නියෝගයක්ලු, මෑත කාලයක සිට අලුත් වෙසක් කියා එකක් හදාගෙන ඒකට බණ කියකියා කඩදාසි ලාම්පුවලට දුප්පත් මිනිසුන්ගේ පවුම් දාස්ගණන් වියදම් කරනවා, මීට ඉහතත් පරණ වෙසක් එකෙකුත් තිබුනා. අවුරුදු 45 කට පෙර සිට අපි දැක්කේ මුල්ගිරිගල තිස්සමහරාමෙ යන තවත් තවත් පන්සල්වල එලිවෙනතුරු බොහොම අලංකාර ඇතුව උත්සව පවත්වනවා, ඒ උත්සවවලින් ශතයක්වත් පිට රටට යවන්නේ නැහැ. දැන් ඒ උත්සවවලට අපි හදන්වෙයි නියා බණ කියා කියා පවුම් දාස්ගණන් දුප්පත් මිනිසුන් ගෙන් එකතුකරගෙන එයින් තමනුත් අරන් පට රටවල් ඇරලා මනුෂ්‍යයෝ හිඟමනට බස්ස වනවා, ඒකට බොහොම බණ කියන්නේ අපි හදන්වෙයි කියා ලාය අපේ හැදීම් කොහොම වෙතත් ඒ ඇත්තන්ගේ හැදීමට බාධා වෙන්නේ නැහැ. කැරොල් කියා එකක් හදාගෙන පවුම් දෙතුන්සීයේ කඩදාසි ලාම්පුවලට වියදම් කිරීමෙන් දුප්පත් මිනිසුන්ගේ මුදල් එකතුකරගෙන එලිවෙනතුරු මත්බිමජාති බිබී ගෙයක් ගානේ ඇවිද මුදල් සපයනවා, සෑම දවස්වලට වඩා ඒ දවසට වවුන්වල මත්බිම ජාති විකිණෙන බව ඒගැණ ඉන්න මෙලන්දෙ දන්නා ඇත්තකි. අපි හදන්වෙයි කිය කියා අපට කරන්ට බැරි වැඩ කරන්වෙයි කියා කෑගහනවා අපි හදන්ට නම් අපෙන් යන කොහොතිසි වියදම නැවතුවොත් අපේ

හැදීමක් වෙසක්ලාම්පු, වෙසක්කඩදාසි, රතිඤ්ඤා, අවුරුද්දක් නැවතුවොත් ලංකාවේ කොපමණ මුදලක් ඉතිරිවෙනවාද, ඒවා කරන්ට බැරිකමකුත් නැහැ, ඒවා නොකරන්නේ අලාබ තිබෙන නිසයි. අපේ පලාතේ කිපදෙනෙක් පරණ විදියට ගොක්අතු වලින් පාත්පැලක් හදාගෙන ගොක්කල ලාම්පුද පත්තුකරනවා මොනසින් වැඩිවැරදි වෙන්ට පුලුවන්ද.

—0—

10. සමාගම්,

මනුෂ්‍යයන් සීලාචාර කරන්වෙයි කියා සමාගමක් හිය ගෙන ඒසේ බැදී එම ප්‍රධානීන් ඒක කඩතරම්න් දුප්පත් මිනිසුන්ට අවවාද කරණවා. ඒක මොන ලජ්ජා නැතිකමද එහෙම ක්මෙනතුව කරන්ට බැරි පාපෙකුත් නැහැ. එබඳු උදවිය කීප දෙනෙක්ම අපි දන්නවා. මේවා ජීවාම දන් රටේ ඇත්ත කියන උදවිය පිස්සන්ට ගනන් ගතන්වා.

—0—

11. මස්කෑම.

සමහරු හරක්මසුත් එලුමසුත් දෙවගීය නකා ඉදලා හරක්මස් කන්ට එපාය කියා කෑගහනවා, හරක්මස් කන්ට එපා ය කියා කෑගහන්නේ එලුමස්කන්ට හිතාගෙණයි. එලුමස් නැත් නම් හරක්මස් කන්ට එපාය කියන්නේ නැහැ. ඒ ඇත්තන්ට එලුමස් කන්ට අමාරුවකුත් නැහැ. හරක්මස් කෑම ඇරලා එලු මස් කෑමෙන් එක හරකාට පිරිමහින්ට එලුවෝ 10 ක් පමණ නොමරා බැහැ. මේ විදියට හරක්මස් නොකා ඇරීමෙන් ප්‍රාණ ඝාත වැඩිවෙනවා. මේක හැබෑවට කරණවානම් හරක්මස් නොකන කෙනෙකුට එලුමසුත් නොකා අරින්ට බැරිද, එහෙම නැත්නම් අණබෙර ගහලා එලුවෝ වැඩිය නොමරවා තමුන් හරක්මස් නොකා අරින්ට ඕනෑ ඒ විදියට නම් හරක්මස් නොකන එක හොඳයි. වැරැද්ද එලුවෝ මරණ එකයි. බුදුහාමුදුරුවෝ හරකාට මෛත්‍රියකුත් එලුවාට ක්‍රෝධයකුත් තිබෙන බවක අපි දක්නෙ නැහැ.

—0—

වැඩේ කරන්න පුලුවනි අයින් මේ සහෝදරත්වයෙන ඒවා සෝදපි. වෙන විසෝගයි ඉතින් විසෝගේ කුමක්ද? මාලවිසෝගේ හොට මගුල් විසෝගෙපි බලිකාරයෝ කියන්නේ නම් මාලවිදේසයි සිකුරා උපන්නේ ඒක හරිනෑ. මගුල් විහාරයට සිකුරා උපන් නේනම් හරි සිකුරා පොට්ටනා. විගේම මේතේ ගුණකියන ඇත්තෝ පොට්ටයෝමයි. මේවිසෝගේ පිහිටි කෙනෙක් මගේද? කොහොම වෙතත් පරලොවදී නරකාදියට කැපවෙයි. මාලවීවිසෝ රුවයෝ කියන්නේ මාලවිසෝගේ සෙඳුනාම මලඹලවිමේ වෑයා යත් ඇහැරුව කඩාවැටුනා වාගෙයි,

—0—

16 මගුල්කීම.

ඉහතදී අපි ශත 8 ක් දීලා බුලත් මිටියක් ගත්තාම සිජේකුව මගුල් කියනවා, දැන් අපි හදන්න ඉන්න මහත්තැන් රට බුලත් ගෙන්වා ඒකට බණ කිය කියා එක සබ්දසි බුලත් යක් ශත 8 ට විකුණනවා ඒවා එහෙම වුනත් අපට බණකියන්නේ සිංහලයෝ අපේ සල්ලි පිටරටට දෙන්ට එපා උඹලා රෙදිමෝල් තියාපල්ලා සබන් මෝල් තියාපල්ලාය කියා බණකියයි. ඒ ඇත්තෝ ගැහෙද්දනවා. දුප්පත් අපි කිගම්නට බිහිනවා මේ ඇත් තෝ මේවාට බණ නොකියාවත් මේ සල්ලි ඇදගන්නවා නම් කමක් නැත, මේවාට පනු කැවීමනතුමුත් පෝරදනවා මීය මෙයින් අපට තියෙන වැරැද්ද කියන්නේ නැත, ඒ ඇත්තය ටත් මෙයින් වාසියක් ඇතුවා වෙන්ට ඇති.

—0—

17. සිංහල ඇඳුම.

ඉහත අපේ සිංහල මිනිසුන්ට එකවිදියක ඇඳුමක් තිබුනා ඊට පසුව පමණක් ගවුන් සාය කොප්පිවලට වැටුනා ඒවා නැවත්වීමට සහ සාය ගවුන් ඇඳලා මුදල් එංගලන්ත ආදී රටවලට නොයාමටත්ය කියා සල්ලි නොයන්ටත් එක විදියක් වෙන්ටත් ආරිය ඇඳුමක් අඳින්නෙයි කියා කෑගෝර ගහලා පැවරුවා, දැන් අරවාගේ දෙතුන් ගුණයක් වියදම් යනවා.

ඒ මුදල් කොහාට යනවාදකියා දන්නේ නැහැ. ඉස්සරදේට නොට්ටය මාරුකිලා වගෙයි එතුවගේ කරන්නෙටයි කියා ආරිය ඇඳුම් ඇන්දේවී නුමුත් දැන් ආරිය ඇඳුම් කාරයෝ දහසක් එනතුකලාම් දකෙදනා දකෙමෝස්ථරයෙකි පමණෙන් මොට්ට න්සිලි දෙතුන්විදියකට දමනවා එයින් සිංහලුනෝ නව නව කවලත්ලනා යමෙකුගේ නායකවෙතුට ආරිය ඇඳුමක් අන්දවා නෙණ පුරුෂයා සිංහල මෝස්තර් පුරාණ ඇඳුමක් ඇඳගෙන යහකොට දැනෙන්නේ ආරිය නැණ්නයක් ජීවමිනීගෙන් කසාද බැඳගෙණ ජීවත්නාවානෙයි. ඇඳුම්කිත්වන් හමිකිත්වන් ආරිය යෝ වෙන්ට පුලුවන්නම් කොණතුට සිංහ හමක් පොර වාලා සිංහයෙක් කරන්ටත් පුලුවනි නවම බැරිවුනත් ගැහුන්ට පඹයෙඩි ගස්සවන එක පමණයි ගණදෙවියෝ කිරදුරන්දීමට අඟි වෙස් මවාගෙණ ගෑණු බයකලා මිය මෙවා නොපෙනෙන්නේ ගෙත් කැඩිලා වෙන්ට ඇති.

—0—

18 මොටෝකාර්.

වාහනවලට සාමාන්‍ය නමවලින් මොටෝකාර් එකට පමණ හොද නමක් මෙත ක්‍රමය වාහනයේ කට නමිලා නැහැ, මෙක වාහනයක්කියා ගොඩින් වැරැද්දක් උනාම ඒක පිරිමහගත එන්න පුලුවනි මේක එහෙම බැහැ ඒකේ නම කාර්එකයි කරත් උනාම නමයි මෝටෝකාර් කියා අහක දමන්නේ ඒවායේම ඉංග්‍රීසි නැම්වලදී පුකින් කියා කනවා මිස ඒව සිංහලෙන් කියන නම දන්නේනැහැ ඉංග්‍රීසියෙන් පුකින් සිංහලෙන් සෙරවම උනිත.

—0—

19. නායකකම්.

නායක ඇත්තෝ බොහොම හොඳින් සවුපුතු කරගත් තවා හොඳයි. ඒමෙද සමිහර ශාස්ත්‍රවන්තයෝ කියනවා නායක කියන අකුරු තුනම අපාය අක්ෂරය කියා ඒක හැබෑද බොරුද මම දන්නේ නැහැ. හැබෑනම් නායක කියන අකුරු